

SKRIVELSE

Datum
2010-12-20

Diarienummer
09/S 21/220

Förslag till ändring i församlings- och pastoratsindelningen och förslag till indelning i flerpastoratssamfälligheter avseende de territoriella församlingarna i Stockholms innerstad samt förslag till ändring i kontraktsindelningen i första hand mellan Östermalms och Lidingö kontrakt och Roslags kontrakt

Bakgrund

Stiftsstyrelsen tillsatte i juni 2008 en utredning gällande församlings- pastorats- och kontraktsindelningen i Stockholms innerstad. Utredningen fick i uppdrag att kartlägga och beskriva nuläget, beskriva olika tänkbara alternativ till dagens indelning och föreslå ett eller flera alternativ till en mer ändamålsenlig indelning som på lång sikt bättre svarar mot försämrade ekonomiska förutsättningar, men också mot nya och ändrade krav och förväntningar på Svenska kyrkans verksamhet. Utredningsarbetet har genomförts under perioden januari 2009 - juni 2010 av revisionsbyrån PricewaterhouseCoopers och konsulten Sören Ekström.

I utredningen *Församlingsindelning och samordning i Stockholms innerstad* presenteras i huvudsak två huvudmodeller för den framtida församlings- och pastoratsindelningen i Stockholms innerstad. Den ena huvudmodellen innebär att det bildas fyra stora enförsamlingspastorat, antingen utifrån en malmmodell eller en s.k. tårbitsmodell. Den andra huvudmodellen innebär att det bildas en eller flera flerpastoratssamfälligheter. I det ena alternativet bildas det fyra flerpastoratssamfälligheter, där varje samfällighet omfattar samtliga territoriella församlingar inom en malm. I det andra alternativet bildas det en flerpastoratssamfällighet som omfattar alla territoriella församlingar i Stockholms innerstad. En eventuell indelningsändring föreslås träda ikraft den 1 januari 2014.

I utredningen förordas också att kontraktsindelningen ändras så att Lidingö församling förs från nuvarande Östermalms och Lidingö kontrakt till Roslags kontrakt.

Överväganden

Under utredningens gång har flera mer informella samråd och informationsmöten samt två konferenser/seminarier genomförts. Efter att utredningen var klar i september 2010 genomfördes under oktober 2010 samråd med berörda församlingar enligt 37 kap. 6 § andra stycket kyrkoordningen. Ärendet har därefter beretts i stiftsstyrelsens arbetsutskott 2010-11-25 och 2010-12-15. Stiftsstyrelsen har behandlat ärendet vid sitt sammanträde 2010-12-06.

Inledningsvis konstateras att alternativet med bildandet av en gemensam flerpastoratssamfällighet för hela innerstaden (exkl. de icke territoriella församlingarna) saknar stöd och är därför inget alternativ att gå vidare med. Vidare

anses den s.k. tårbitsmodellen sakna stöd, främst vad avser förslaget att dela upp nuvarande Stockholms domkyrkoförsamling i tre delar, men också förslaget att föra Engelbrekts församling till Norrmalm. Som skäl anförs att det är viktigt, främst ur verksamhets- och effektivitetssynpunkt, att hålla ihop den s.k. cityverksamheten som idag bedrivs inom den nuvarande domkyrkoförsamlingen och att hela stadsdelen Östermalm hamnar inom en och samma ekonomiska enhet vid en eventuell indelningsändring.

Vad gäller bedömningen av antalet kyrkotillhöriga per ekonomisk enhet för att erhålla en tillräckligt stor enhet och därmed, så långt det är möjligt, försäkra sig om en någorlunda långsiktigt hållbar ekonomisk lösning, görs här en ny bedömning jämfört med den som stiftsstyrelsen ger uttryck för i styrdokumentet *Stockholms stifts grundsyn avseende struktur- och indelningsfrågor* antagen 2007-02-09. Här bedöms att medlemsunderlaget per ekonomisk enhet bör uppgå till minst 20.000, kanske 30.000, för att det ekonomiska underlaget ska vara tillräckligt stort för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomisk lösning.

För stiftets vidkommande är det angeläget att Svenska kyrkans grundläggande uppgift, att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission, samt övrig verksamhet som Svenska kyrkan bedriver främst som stöd för den grundläggande uppgiften, blir utförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och att den verksamhet som utförs uppfyller rimliga krav på kvalitet. Vad gäller olika indelningsalternativ konstateras att ett tillräckligt stort enförsamlingspastorat är det mest optimala alternativet sett ur alla perspektiv. Genom denna indelning får man en enkel beslutsorganisation, en tydlig linjeorganisation och ett samlat ledarskap, en flexibel och anpassningsbar organisation, en effektiv resurssamordning och ett effektivt resursutnyttjande samt ökad känsla av samhörighet och ökad solidaritet. Ett annat, för befintliga enheter mer skonsamt alternativ till sammanläggning är att bilda frivilliga flerpastoratssamfälligheter, bestående av flera mindre enförsamlingspastorat. Här består den nuvarande församlings- och pastoratsindelningen tills det man fattar ett nytt beslut om ändrad indelning. Det kan då handla om att gå vidare och sammanlägga de ingående enheterna (enförsamlingspastoraten) till ett stort enförsamlingspastorat, eller upplösning av samfälligheten och en återgång helt eller delvis till den indelning som gällde innan samfällighetsbildningen.

Förslag till ändrad indelning

Med beaktande av vad som framkommit inom ramen för utredningsarbetet, det som presenteras i utredningen och vad som framkommit vid de samråd som genomförts med utredningen som underlag går stiftsstyrelsen vidare med nedan angivna förslag (alternativ) till ändrad indelning. Varje alternativ redovisas var för sig. De skarpa förslagen om ändrad församlings- och pastoratsindelning och bildande av frivilliga flerpastoratssamfälligheter redovisas utan inbördes ordning, d.v.s. utan angivande av ett huvudalternativ eller första alternativ. Av praktiska skäl, för att underlätta beredningen av inkomna remissvar och för att undvika sammanblandning av de olika alternativen, anges dock alternativen i förekommande fall med siffrorna 1-2. När man som remissinstans tar ställning för eller emot ett alternativ, kanske genom att avstyrka eller tillstyrka alternativet, är det värdefullt för den vidare beredningen av ärendet att man motiverar sitt ställningstagande.

Alternativ 3 är ett s.k. öppet alternativ där församlingen får redogöra för om man förordar en annan indelning än de som redovisas som skarpa förslag. Det ska vara ett alternativ som på ett bättre eller minst lika bra sätt svarar upp mot syftet att få en mer

ändamålsenlig indelning som på lång sikt är ekonomiskt hållbar och bättre rustad för att möta nya och ändrade krav och förväntningar på Svenska kyrkans verksamhet. Här kan det handla om sammanläggning av två eller tre församlingar och pastorat istället för en sammanläggning av alla församlingar inom en malm eller bildande av en pastoratssamfällighet omfattande alla församlingar inom en malm. Det kan även handla om sammanläggning av två eller flera församlingar och pastorat inom ramen för en flerpastoratssamfällighet. Det kan också handla om att bilda en flerpastoratssamfällighet som inte omfattar alla församlingar inom en malm.

Förslag angående tillsättande av indelningsdelegerade och prästorganisationens omfattning (lägsta antalet prästtjänster i ett pastorat) kommer att utarbetas efter att stiftsstyrelsen tagit ställning i indelningsfrågan.

Förslag till ändrad församlings- och pastoratsindelning eller indelning i flerpastoratssamfällighet för församlingarna på Södermalm

För församlingarna på Södermalm, d.v.s. Högalid, Katarina, Maria Magdalena och Sofia församlingar, föreslås följande alternativ: en sammanläggning av församlingarna till ett enförsamlingspastorat enligt den s.k. malmmodellen eller bildande av en frivillig flerpastoratssamfällighet. I det senare alternativet består såväl den nuvarande församlings- som pastoratsindelningen.

Alternativ 1

- Att Högalid, Katarina, Maria Magdalena och Sofia församlingar sammanläggs till ett enförsamlingspastorat.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Södermalms församling och att namnet på pastoratet i konsekvens med detta ska vara Södermalms pastorat.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 2

- Att Högalid, Katarina, Maria Magdalena och Sofia församlingar bildar en flerpastoratssamfällighet.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Södermalms kyrkliga samfällighet.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 3

- Ett eget förslag till annan/ändrad indelning med motivering.
- Eget förslag till namn på den nya enheten.
- Eget förslag till tidpunkt för ikraftträdande.

Förslag till ändrad församlings- och pastoratsindelning för församlingarna på Kungsholmen och Essingeöarna

För församlingarna på Kungsholmen och Essingeöarna (Västermalm), d.v.s. Essinge, Kungsholms och S:t Görans församlingar, föreslås en sammanläggning av församlingarna till ett enförsamlingspastorat enligt den s.k. malmmodellen.

Alternativ 1

- Att Essinge, Kungsholms och S:t Görans församlingar sammanläggs till ett enförsamlingspastorat.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Västermalms församling och att namnet på pastoratet i konsekvens med detta ska vara Västermalms pastorat.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 2

- Ett eget förslag till annan/ändrad indelning med motivering.
- Eget förslag till namn på den nya enheten.
- Eget förslag till tidpunkt för ikraftträdande.

Förslag till ändrad församlings- och pastoratsindelning eller indelning i flerpastoratssamfällighet för församlingarna på Östermalm

För församlingarna på Östermalm, d.v.s. Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar, föreslås en sammanläggning av församlingarna till ett enförsamlingspastorat enligt den s.k. malmmodellen eller bildande av en frivillig flerpastoratssamfällighet. I det senare alternativet består såväl den nuvarande församlings- som pastoratsindelningen.

Alternativ 1

- Att Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar sammanläggs till ett enförsamlingspastorat.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Östermalms församling och att namnet på pastoratet i konsekvens med detta ska vara Östermalms pastorat.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 2

- Att Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar bildar en flerpastoratssamfällighet.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Östermalms kyrkliga samfällighet.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 3

- Ett eget förslag till annan/ändrad indelning med motivering.
- Eget förslag till namn på den nya enheten.
- Eget förslag till tidpunkt för ikraftträdande.

Förslag till ändrad församlings- och pastoratsindelning eller indelning i flerpastoratssamfällighet för församlingarna på Norrmalm

För församlingarna på Norrmalm, d.v.s. Stockholms domkyrko, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, S:t Johannes och S:t Matteus församlingar, föreslås en sammanläggning av församlingarna till ett enförsamlingspastorat enligt den s.k. malmmodellen eller bildande av en frivillig flerpastoratssamfällighet. I det senare alternativet består såväl den nuvarande församlings- som pastoratsindelningen.

Alternativ 1

- Att Stockholms domkyrko, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, S:t Johannes och S:t Matteus församlingar sammanläggs till ett enförsamlingspastorat.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Stockholms domkyrkoförsamling och att namnet på pastoratet i konsekvens med detta ska vara Stockholms domkyrkopastorat.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 2

- Att Stockholms domkyrko, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, S:t Johannes och S:t Matteus församlingar bildar en flerpastoratssamfällighet.
- Att namnet på den nya enheten ska vara Norrmalms kyrkliga samfällighet.
- Att den nya indelningen träder i kraft den 1 januari 2014.

Alternativ 3

- Ett eget förslag till annan/ändrad indelning med motivering.
- Eget förslag till namn på den nya enheten.
- Eget förslag till tidpunkt för ikraftträdande.

Kontraktsindelningen

Föreslås att kontraktsindelningen mellan nuvarande Östermalms och Lidingö kontrakt och Roslags kontrakt ändras innebärande att Lidingö församling förs till Roslags kontrakt. Denna ändring föreslås oavsett övriga ändringar i den kyrkliga indelningen för Stockholms innerstad. Det innebär att det återstående Östermalms kontrakt består av Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. Då kontraktsindelningen inte får ändras under det år då ordinarie kyrkoval äger rum och det närmast följande året föreslås att ändringen i kontraktsindelningen träder ikraft redan den 1 januari 2013.

I den händelse alternativ 1 förordas som det främsta alternativet på samtliga fyra malmar föreslås att hela innerstaden med sina fyra stora enförsamlingspastorat blir ett kontrakt, benämnt Stockholms domkyrkokontrakt. Skulle man istället föredra att bilda frivilliga flerpastoratssamfälligheter på de tre malmarna Södermalm, Östermalm och Norrmalm föreslås en oförändrad kontraktsindelning, med undantag för den ändring som avser nya Östermalms kontrakt.

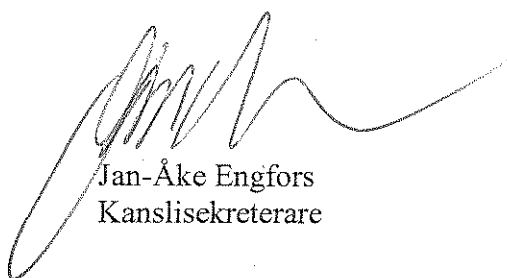
Skulle man på Södermalm, Östermalm och Norrmalm förorda olika alternativ till indelning (sammanläggning av församlingarna till ett enförsamlingspastorat eller bildande av en flerpastoratssamfällighet) föreslås att stiftsstyrelsen prövar frågan om kontraktsindelningen för Stockholms innerstad på nytt när väl den framtida kyrkliga indelningen för innerstaden framträder tydligare.

Remiss

Med stöd av 37 kap. 7, 21, 34 och 57 §§ kyrkoordningen ska samtliga berörda församlingar, kyrkoherdar och kontraktsprostar samt domkapitlet beredas tillfälle att yttra sig innan beslut om ändringar i indelningen fattas. Även Lantmäterimyndigheten och Stockholms stad ska beredas tillfälle att yttra sig över förslag till ändringar i församlingsindelningen. Likaså ska Språk- och folkminnesinstitutet samt Lantmäteriverket beredas tillfälle att yttra sig beträffande namnfrågan.

En stor del av stiftets invånare utanför Stockholms innerstad vistas i innerstaden under arbetstid, skoltid och/eller fritid, en eller flera gånger i veckan. Många deltar också i det verksamhetsutbud som församlingarna i Stockholms innerstad tillhandahåller. Därför bereds också övriga församlingar och samfälligheter inom Stockholms stift möjlighet att inkomma med synpunkter på hur man ser på de föreslagna indelningsändringarna och om dessa eventuellt påverkar den egna verksamheten och organisationen positivt eller negativt. Exempelvis om man anser att redan etablerat samarbete påverkas, att förutsättningarna för nytt eller planerat samarbete ändras (underlättas eller försvåras) och om detta i något avseende påverkar tillgängligheten till Svenska kyrkan i Stockholms innerstad för de egna församlingsborna.

Frågor med anledning av denna skrivelse besvaras av undertecknad på e-post janake.engfors@svenskakyrkan.se eller tel. 08-508 940 49

Jan-Åke Engfors
Kanslissekreterare